

26 Ιουνίου 363

Ο Ιουλιανός

«Κανένα θηρίο δεν είναι τόσο ολέθριο για την ανθρωπότητα, όσο οι χριστιανοί για τους ομοθρήσκους τους», πίστευε ακράδαντα ο νεαρός αυτοκράτορας Ιουλιανός και κήρυξε την ανεξιθρησκία. Είχε προσωπική πείρα γι' αυτό, καθώς ήταν ο μόνος ζωντανός από ολόκληρη την αυτοκρατορική οικογένεια, την οποία ο θεός του, αυτοκράτορας Κωνσταντίνος Β΄, είχε στο σύνολό της εξολοθρεύσει, αρχίζοντας από τον συναυτοκράτορα αδελφό του Κωνσταντίνο Β΄. Αλλά και ο πατέρας του θείου, ο Μέγας Κωνσταντίνος, είχε πνίξει τη γυναίκα του Φαύστα, είχε σκοτώσει τον γιο τους Κρίσπο και είχε εξολοθρεύσει όλες τις οικογένειες των αντιπάλων του. Τη βραδιά πριν από την καθοριστική μάχη στη Μουλβία γέφυρα της Ρώμης, στα 312 μ.Χ., είχε πέσει να κοιμηθεί θεϊκός αυτοκράτορας, γιος του Μίθρα, του θεού Ήλιου, και είχε ξυπνήσει χριστιανός με το λάβαρο του σταυρού να ανεμίζει: «Εν τούτῳ νίκα».

Όταν ο Μεγάλος Κωνσταντίνος έκρινε πως είχε έρθει η ώρα να στηριχθεί στους χριστιανούς και να πάρει την εξουσία, ούτε καν αντιλαμβανόταν πως γρήγορα θα έπρεπε να διαλέξει ανάμεσα στην αλεξανδρινή άποψη περί «υιού ομοουσίου τῷ πατρί» και σ' εκείνη της Αντιόχειας, που εξέφραζε ο Άρειος (από το 318), θεωρώντας ότι ο «υιός» είναι «κτίσμα του πατρός» (έκφραση που θεωρήθηκε πιο σαφής και πιο φυσιολογική). Διάλεξε την αλεξανδρινή (Α' Οικουμενική Σύνοδος της Νικαίας, 325), παρά την έκδηλη προτίμησή του στον Άρειο. Ο αρειανισμός, όμως, απλωνόταν όλο και πιο πολύ στην Ανατολή και ήδη χτυπούσε τις πόρτες των Βαλκανίων (τον καταδίκασε και η Β' Οικουμενική Σύνοδος της Κωνσταντινούπολης, το 381, αλλά εξαλείφθηκε μόλις τον ΣΤ' αιώνα, επί Ιουστινιανού).

Παρ' όλα αυτά, ο Δ' μ.Χ. αιώνας είχε ξεκινήσει με τους χριστιανούς να κρύβονται και τους εθνικούς (ειδωλολάτρες) να τους διώκουν αλλά θα τέλειωνε με τους χριστιανούς να επιβάλουν την ποινή του θανάτου σε όποιον θυσίαζε ή ακόμα έμπαινε σε ναό παραδοσιακού θεού. Κάπου στα μισά, ο Ιουλιανός προσπάθησε να φέρει τα πράγματα σε ισορροπία αλλά δεν πρόλαβε. Στον θρόνο έμεινε μονάχα δυο χρόνια, αρκετά για να του προσάψει η Εκκλησία τη ρετσινιά του Αποστάτη και Παραβάτη, επειδή έμεινε πιστός σε όσα είχε

διδασχτεί και πίστευε.

Τα Βαλκάνια ξανάγιναν θέατρο μαχών, μόλις ο Κωνσταντίνος πέθανε (337) κι ώσπου ο γιος του, Κωνσταντίνος, να επικρατήσει ανάμεσα στ' αδέρφια του (353).

Στα 361, τον διαδέχτηκε ο 30χρονος Ιουλιανός, σπουδασμένος στην Αθήνα νεοπλατωνικός και λάτρης της αρχαίας φιλοσοφίας. Κήρυξε την ανεξιθρησκία, ουσιαστικά επαναφέροντας ένα διάταγμα του Μεγάλου Κωνσταντίνου (του 312), και στήριξε τις αρχαίες θρησκείες. Είχε βαθιά την πεποίθηση ότι οι χριστιανοί, χωρίς την κρατική στήριξη, θα τρώγονταν μεταξύ τους. Και όντως το έκαναν, καθώς οι επίσκοποι κοιτούσαν ποιος θα βγάλει από τη μέση τον άλλον, σαν τοπικοί φεουδάρχες που καθένας προσπαθούσε να επεκτείνει την επικράτειά του. Οι εθνικοί αναθάρρησαν αλλά για λίγο. Ο Ιουλιανός πέθανε στις 26 Ιουνίου του 363 και η ανεξιθρησκία μετατράπηκε σε αγώνα επικράτησης ανάμεσα στις παλαιές και τη νέα θρησκεία.

1483: Ξεκινά την κυριαρχία του στην Αγγλία ο Ριχάρδος Γ', αφού απομάκρυνε τον ανιψιό του Εδουάρδο Ε' και τον δολοφόνησε αργότερα μαζί με τον αδελφό του. Στο τέλος της σύντομης αλλά αιματοβαμμένης εξουσίας του, κατά τον Σαίξπηρ, χάριζε «το βασίλειό του για ένα άλογο». Είχε γεννηθεί το 1452. Ανατράπηκε και εκτελέστηκε από τους Τυδώρ το 1485.

1541: Δολοφονείται στο παλάτι του στη Λίμα ο γεννημένος το 1475 Φρανσίσκο Πιζάρο, Ισπανός κατακτητής του Περού. Ήταν το τέλος της βεντέτας που ξεκίνησε με έπαθλο την κατοχή του χρυσού των Ίνκας.

1904: Οι Ιάπωνες ξεκινούν την πολιορκία του Πορτ Άρθουρ. Οι Ρώσοι, που το υπερασπίζονταν, άντεξαν πάνω από έξι μήνες. Η πόλη έπεσε στις 2 του επόμενου Ιανουαρίου.

1945: Στο Σαν Φρανσίσκο, υπογράφεται από εκπροσώπους 50 κρατών ο Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών, ο οποίος αντικατέστησε την Κοινωνία των Εθνών. Άρχισε να ισχύει στις 24 Οκτωβρίου.

1953: Πεθαίνει ο Νικόλαος Πλαστήρας. Ο μαύρος καβαλάρης της Μικρασίας και αρχηγός της επανάστασης του 1922 είχε γεννηθεί το 1883.

1960: Η Βρετανική Σομαλία ανεξαρτητοποιείται και, πέντε μέρες μετά, ενώνεται με την πρώην Ιταλική Σομαλία και ονομάζεται Δημοκρατία της Σομαλίας.

1963: Κατά τη διάρκεια περιοδείας στο Βερολίνο, ο πρόεδρος Κένεντι δηλώνει στο πλήθος «Είμαι Βερολινέζος». Η δήλωση είχε να κάνει με τον ψυχρό πόλεμο και τη θεώρηση ότι «το ελεύθερο Βερολίνο» περικλειόταν από τις δυνάμεις του «κακού σοσιαλισμού».

1989: Διαλύεται κοντά στις ακτές της Νορβηγίας ένα σοβιετικό πυρηνικό υποβρύχιο που μετέφερε ατομικά όπλα. Αιτία το σπάσιμο ενός σωλήνα στον αντιδραστήρα του.

1996: Επιστρέφει στην Καμπούλ κι αναλαμβάνει την πρωθυπουργία, ο Αφγανός αρχηγός των επαναστατών Γκουλμπουντίν Χεκματιάρ.

2007: Την έβδομη ημέρα του καύσωνα, στη Νέα Φιλαδέλφεια, σημειώνεται θερμοκρασία 47 βαθμών Κελσίου, η πιο καυτή όλων των εποχών στην Ελλάδα και η υψηλότερη στον κόσμο τη συγκεκριμένη ημέρα. Συνεχείς και παρατεταμένες διακοπές του ηλεκτρικού δημιουργούν συνθήκες ασφυξίας.

2016: Στις επαναληπτικές εκλογές στην Ισπανία, το δεξιό Λαϊκό κόμμα του Μαριάνο Ραχόι βγαίνει και πάλι πρώτο αλλά χωρίς αυτοδυναμία (33%, 137 έδρες) με δεύτερους τους σοσιαλιστές (22,6%, 85 έδρες). Οι Podemos μένουν στο 21,1%, με 71 έδρες.

26 Ιουνίου 1945

Η επιχείρηση V - 2

Οι πύραυλοι V - 2 είχαν αναπτυχθεί στο Πενεμούντε, ένα νησί στη Βαλτική θάλασσα. Το νησί κυριεύτηκε από τους Σοβιετικούς τον Μάιο του 1945 αλλά οι Γερμανοί είχαν προλάβει να καταστρέψουν τις εγκαταστάσεις και να αποσύρουν τους επιστήμονες και τους τεχνικούς. Ο Βέρνερ φον Μπράουν και οι συνεργάτες του που κατασκεύαζαν τους υπερηχητικούς πυραύλους, σκέφτηκαν πως το καλύτερο που είχαν να κάνουν, ήταν να περάσουν στην αμερικανική πλευρά. Αλλά και οι Αμερικανοί σκόπευαν να αιχμαλωτίσουν όσο το δυνατόν περισσότερους Γερμανούς επιστήμονες και είχαν σχεδιάσει για τον σκοπό αυτόν την επιχείρηση «πέιπερκλιπ» (συνδετήρας).

Στις 2 Μαΐου, ο μικρός αδερφός του Βέρνερ, ο Μάγκνους φον Μπράουν, πέρασε με ποδήλατο στις αμερικανικές γραμμές και συνεννοήθηκε με τους επικεφαλής. Την άλλη μέρα, 120 επιστήμονες και κορυφαίοι Γερμανοί τεχνικοί, κουβαλώντας και έναν τόνο σημειώσεις, πέρασαν στην αμερικανική πλευρά. Λίγες μέρες αργότερα, η αμερικανική προέλαση κάλυψε και την πόλη Νορντχάουζεν, όπου βρισκόταν το υπόγειο εργοστάσιο κατασκευής των V-2. Στη διάσκεψη του Πότσδαμ, είχε συμφωνηθεί πως τα γερμανικά εργοστάσια δεν θα έπρεπε να λαφυραγωγηθούν από τους συμμάχους. Όμως, το Νορντχάουζεν έπεφτε στη σοβιετική πλευρά και η περιοχή έπρεπε να παραδοθεί.

Με τις υποδείξεις του Βέρνερ φον Μπράουν που είχε και την ιδέα, το εργοστάσιο αποσυναρμολογήθηκε. Στις 26 Ιουνίου 1945, κρυφά από τους Άγγλους, Γάλλους και Σοβιετικούς, οι εγκαταστάσεις φορτώθηκαν σε 300 αυτοκίνητα βαγόνια και μεταφέρθηκαν στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου το εργοστάσιο στήθηκε από την αρχή. Όταν οι Σοβιετικοί πήραν το Νορντχάουζεν, βρήκαν ένα άδειο υπόγειο.

Ο Βέρνερ φον Μπράουν και η ομάδα του ξεκίνησαν στην Αμερική την κούρσα για την κατάκτηση του διαστήματος. Μερικά χρόνια αργότερα, θα μάθαιναν πως και οι Σοβιετικοί μπορούσαν, έστω και χωρίς τους Γερμανούς επιστήμονες.

1768: Φθάνουν στην Αμερική (Άγιο Αυγουστίνο Φλόριδας), οι πρώτοι 420 Έλληνες μετανάστες, από την -υπό οθωμανική κατοχή- Ελλάδα (Πελοπόννησο, Κρήτη, νησιά νότιου Αιγαίου, παράλια Μικράς Ασίας).

1810: Πεθαίνει ο Ζοζέφ Μισέλ Μονγκολφιέ, Γάλλος συνεφευρέτης με τον αδελφό του Στέφανο του αερόστατου με θερμό αέρα. Είχε γεννηθεί το 1740.

1836: Πεθαίνει ο Κλοντ Ζοζέφ Ρουζέ ντε Λιλ, Γάλλος λοχαγός του μηχανικού, που το 1792 συνέθεσε τη «Μασσαλιώτισσα», κατοπινό εθνικό ύμνο της πατρίδας του. Γεννήθηκε το 1760.

1892: Γεννιέται η Περλ Μπακ, Αμερικανίδα μυθιστοριογράφος που μετακόμισε στην Κίνα με τους ιεραπόστολους γονείς της, για να μπορέσει να μαζέψει υλικό για το μυθιστόρημά της «Η καλή γη». Βραβείο Νόμπελ 1938.

1898: Γεννιέται ο Γουίλχελμ Μέσερσμιτ, Γερμανός μηχανικός και σχεδιαστής το 1938 των ομώνυμων αεροπλάνων.

1904: Γεννιέται ο Πίτερ Λορ (Λάζλο Λέβενσταϊν), Ούγγρος ηθοποιός. Πρωταγωνίστησε σε ταινίες όπως «Το γεράκι της Μάλτας» και «Καζαμπλάνκα».

1977: Ο Έλβις Πρίσλεϊ δίνει την τελευταία του συναυλία στην Ινδιανάπολη. Πεθαίνει δυο μήνες αργότερα.

1984: Πεθαίνει ο Καρλ Φόρμαν, Αμερικανός σκηνοθέτης, σεναριογράφος και παραγωγός, δημιουργός της θρυλικής ταινίας «Η γέφυρα του ποταμού Κβάι».

1992: Η εθνική ποδοσφαιρική ομάδα της Δανίας νικά στον τελικό για το κύπελλο Ευρώπης την εθνική Γερμανίας με 2 - 0. Οι Δανοί είχαν αποκλειστεί από τους Γιουγκοσλάβους, των οποίων τη θέση πήραν μετά το εμπάργκο που επέβαλε το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ στη σπαρασσόμενη χώρα.

2000: Ο πρόεδρος των ΗΠΑ Μπιλ Κλίντον και ο πρωθυπουργός της Βρετανίας Τόνι Μπλερ ανακοινώνουν ταυτόχρονα, από τις δυο πλευρές του Ατλαντικού, την αποκωδικοποίηση του ανθρώπινου γενετικού κώδικα.

2006: Λήγει με συμβιβασμό η υπόθεση Κεντέρη – Θάνου, με την αποδοχή της καταδίκης τους σε διαθεσιμότητα, που τελειώνει στις 31 Δεκεμβρίου 2006.

2009: Σε ηλικία πενήντα χρόνων, πεθαίνει από ανακοπή καρδιάς στο Λος Άντζελες ο «βασιλιάς της ποπ», Μάικλ Τζάκσον. Είχε γεννηθεί στις 29 Αυγούστου του 1958.

2009: Οι οπαδοί του Παναθηναϊκού Αλέξανδρος Κολυβέρης, Παύλος Κουκουλάς κι Ευθύμιος Κολλιός καταδικάζονται σε κάθειρξη 25, 18 και 12 ετών αντίστοιχα για την επίθεση με κλομπ και στιλέτο σε καφετέρια της Λούτσας, στις 16 Ιανουαρίου 2008, όταν σκότωσαν τον οπαδό του Ολυμπιακού, Κωνσταντίνο Μπακανδρίτσο και τραυμάτισαν στον θώρακα τον Θεόφιλο Σταυρακάκη. Την ίδια μέρα, ο Παναθηναϊκός είχε χάσει 4 – 0 από τον Ολυμπιακό.